

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

M 2 4 2 5 4 1 1 2

JESENSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA

== Izpitna pola 2 ==

A) Naloge izbirnega tipa

B) Strukturirani eseji

Sreda, 28. avgust 2024 / 120 minut (20 + 100)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, radirko in šilček.

Konceptna lista sta na perforiranih listih, ki ju kandidat pazljivo iztrga.

Kandidat dobi list za odgovore.

NAVODILA KANDIDATU

SPLOŠNA MATURA

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Rešitev nalog v izpitni poli ni dovoljeno zapisovati z navadnim svinčnikom.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na list za odgovore).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 120 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 20 minut, za reševanje dela B pa 100 minut.

Izpitna pola vsebuje 14 nalog izbirnega tipa v delu A in 4 esejske naloge, od katerih izberite in rešite 2, v delu B. V delu A je vsak pravilen odgovor vreden 1 točko, v delu B pa vsaka esejska naloga 15 točk. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 44, od tega 14 v delu A in 30 v delu B.

V preglednici z "x" zaznamujete, kateri nalogi v delu B naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvi dve nalogi, ki ste ju reševali.

1.	2.	3.	4.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

V **delu A** naloge rešite tako, da obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Sproti izpolnite še **list za odgovore**. Vsaka naloga ima samo **en** pravilen odgovor. Naloge, pri katerih bo izbranih več odgovorov, in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

V **delu B** nalogi pišite v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutka esejev, ki ju lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevata.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani, od tega 3 prazne.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

L

Konceptni list

5/20

Konceptni list

A) NALOGE IZBIRNEGA TIPA

1. Psihologija kot znanost ima štiri cilje. Za kateri cilj je značilno, da predvidevamo vedenje posameznika v določenih situacijah?
 - A Razlaganje.
 - B Predvidevanje.
 - C Napovedovanje.
 - D Opisovanje.
2. Katera psihološka smer kot dejavnik razvoja poudarja okolje in kaj je njen predmet proučevanja?
 - A Behavioristična smer; predmet proučevanja: učenje in izkušnje.
 - B Humanistična smer; predmet proučevanja: učenje in mišljenje.
 - C Kognitivna smer; predmet proučevanja: spomin in mišljenje.
 - D Psihodinamična smer; predmet proučevanja: nezavedno in motivacija.
3. Kaj izmed naštetega lahko proučujemo z ekstraspekcijsko?
 - A Stališča študentov do uporabe družbenih omrežij.
 - B Doživljanje jeze zaradi slabe ocene.
 - C Dijakovo miselno strategijo reševanja matematične naloge.
 - D Besedno komunikacijo učitelja z učenci.
4. Katera izmed spodnjih raziskovalnih ugotovitev nakazuje negativno korelacijo med spremenljivkama?
 - A Posamezniki z bolj pozitivno samopodobo se bolj konstruktivno spoprimejo s stresom.
 - B Pogostejša telesna aktivnost zmanjšuje stopnjo stresa pri posamezniku.
 - C Bolj osamljeni posamezniki močnejše doživljajo stres.
 - D Manj ogrožajoči dogodki pri posameznikih sprožajo manj stresa.
5. Katera trditev o čustvu jeza **ne** velja?
 - A Jeza se pojavi takoj po rojstvu ob lakoti ali bolečini.
 - B Jezo doživljamo, ko ocenimo, da nekdo ali nekaj neupravičeno ogroža naše pomembne cilje.
 - C Jeza je negativno, vzburljivo in temeljno čustvo.
 - D Za jezo so značilni obrazni izrazi: spuščene obrvi, razširjene nosnice in ravna ali odprta usta.
6. Kaj izmed naštetega **ni** značilno za čustveno zrelo osebo?
 - A Vede se na družbeno sprejemljiv način.
 - B Izraža čustva, ki so primerna situaciji.
 - C Izraža le socialno zaželena čustva.
 - D Doživlja pestra čustva.

7. Motiv opredeljujemo kot
- A stanje neravnovesja v organizmu.
 - B vse procese spodbujanja, vzdrževanja in usmerjanja dejavnosti zato, da bi uresničili cilj.
 - C predmete in situacije, za katere pričakujemo, da bodo zadovoljili našo potrebo.
 - D doživeto potrebo, usmerjeno v cilj, od katerega pričakujemo, da lahko zadovolji potrebo.
8. Mladostnik se na zabavi noče pogovarjati s sošolko, za katero je presodil, da je slaba, ker v šoli ni bila prijazna do njega.
Katero napako socialnega zaznavanja ponazarja zgornji primer?
- A Prvi vtis.
 - B Halo učinek.
 - C Halo afekt.
 - D Antisimpatija.
9. Štiriletni Urban je pred sorodniki povedal kletvico, ki je vse neznansko zabavala, celo pohvalili so ga, kako velik fant je že. Urban je potem to kletvico še večkrat ponovil. Kaj sta pomenila v opisanem primeru smeh in odobravanje sorodnikov po izrečeni kletvici Urbana?
- A Pogojni odziv.
 - B Brezpogojni odziv.
 - C Podkrepitev.
 - D Generalizacijo.
10. Kateri dejavniki pomembno vplivajo na posameznikovo ustvarjalnost?
- A Spodbudno okolje, izkušnje, avtonomnost.
 - B Čustva, znanje, starost.
 - C Temperament, starost, znanje.
 - D Inteligentnost, izobrazba, spodbudno okolje.
11. Temperament opisuje
- A motivacijske in voljne značilnosti posameznika.
 - B način odzivanja in značilnosti čustvovanja.
 - C celoto predstav in stališč o samem sebi.
 - D celoto naših duševnih in vedenjskih značilnosti.
12. Kateri primer ponazarja socialno vlogo in vedenje v prijateljski skupini, ki ju prevzema ekstravertna oseba?
- A Pobudnik – spodbuja skupino k neki dejavnosti.
 - B Član – podreja se odločitvam vodje.
 - C Opazovalec – je bolj pasivno kakor aktivno udeležen pri dejavnostih skupine.
 - D Prijatelj – je zanesljiv, kadar kaj obljubi.

13. Za kateri vzgojni stil je značilno, da se otrok lahko začne hitro upirati staršem ali pa postane pretirano prilagodljiv?
 - A Za permissivni vzgojni stil.
 - B Za brezbrižni vzgojni stil.
 - C Za avtoritativni vzgojni stil.
 - D Za avtoritarni vzgojni stil.
14. Kako imenujemo potek sporočila, ko to poteka od pošiljatelja k prejemniku?
 - A Komunikacija.
 - B Komunikacijski šum.
 - C Dekodiranje.
 - D Sporočanje.

1. Poznamo različne razvojne teorije, med njimi je znana stopenjska teorija Erika Eriksona. Opišite, zakaj se Eriksonova teorija imenuje teorija psihosocialnega razvoja, ter navedite tri in opišite dve stopnji psihosocialnega razvoja v otroštvu. Obe opisani stopnji razvoja ponazorite s po dvema situacijama, v katerih se znajde otrok, in za vsako situacijo navedite odziv staršev, ki pripomore k pozitivni razrešitvi krize na tej stopnji. Pojasnite, kako se lahko pri odraslem posamezniku na delovnem mestu kaže negativna razrešitev krize treh stopenj razvoja v otroštvu.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

L

2. Albert Bandura je raziskoval modelno učenje s pomočjo eksperimentov. Opredelite modelno učenje. Navedite, kaj je proučeval Bandura v raziskavi z lutko Bobo, in opišite dve ugotovitvi raziskave. S štirimi elementi modelnega učenja (elemente tudi poimenujte) ponazorite, kako je v eksperimentalni skupini raziskav z lutko Bobo potekalo modelno učenje. Pojasnite pozitivne in negativne posledice modelnega učenja za socializacijo otrok (skupaj pet pojasnitev).

[illegible]

L

[illegible]

3. Okolje, v katerem smo, spoznavamo v okviru procesa zaznavanja. Opišite proces zaznavanja in opredelite senzorno (čutno) adaptacijo. S primeroma na dveh čutnih področjih ponazorite senzorno adaptacijo in pri vsakem primeru razložite, kaj senzorna adaptacija omogoča posamezniku, pri katerem se je pojavila. Presodite in pojasnite, kateri psihološki dejavniki lahko vplivajo na zaznavanje (tri presoje s pojasnitvami).

[illegible]

L

[illegible]

4. V življenju se pogosto srečujemo s stališči do različnih tem. Opredelite stališča in poimenujte ter opišite komponente, ki sestavljajo stališča. Na primeru študenta ponazorite njegovo pozitivno stališče do študentskega dela. S primerom njegovih staršev pa ponazorite njihovo negativno stališče do tega. Oba primera naj vsebujeta vse tri komponente stališč. Presodite in pojasnite, kako stališča vplivajo na različne duševne procese pri posamezniku in na njegove odnose z bližnjimi (skupaj štiri presoje s pojasnitvami).

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

L

Prazna stran

Prazna stran

Prazna stran